

Дело C-590/23**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

25 септември 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Bundesgerichtshof (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

14 септември 2023 г.

**Ищци в първоинстанционното производство и жалбоподатели в
производството по ревизионно обжалване:**

CG

YN

**Ответници в първоинстанционното производство и в производството по
ревизионно обжалване:**

Pelham GmbH

SD

UP

Предмет на главното производство

Нарушаване на авторско право и сродни права в резултат от заимстване на откъси от чужди звукозаписи чрез „семплиране“.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Преюдициално запитване на основание член 267 ДФЕС относно тълкуването на член 5, параграф 3, буква к) от Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество

Преюдициални въпроси

1. Следва ли да се смята, че ограничителната разпоредба относно използването за целите на имитацията по смисъла на член 5, параграф 3, буква к) от Директива 2001/29/ЕО е субсидиарна разпоредба, която се прилага при всички обстоятелства и най-малкото по отношение на творческа интерпретация на съществуващо произведение или друг обект, включително по отношение на „семплирането“? По отношение на понятието за имитация прилагат ли се ограничителни критерии като изискването за хумор, имитация на стил или отдаване на почит?

2. Изисква ли използването „за целите“ на имитацията по смисъла на член 5, параграф 3, буква к) от Директива 2001/29/ЕО да се установи намерение на ползвателя да използва закрилян от авторско право обект за целите на имитацията или е достатъчно характерът на имитацията да е видим за лицето, което познава съответния закрилян обект и притежава необходимото за възприемането на имитацията интелектуално разбиране?

Цитирани разпоредби на правото на Съюза

Член 5, параграф 3, буква к) от Директива 2001/29

Цитирани национални разпоредби

Член 51a от Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Закон за авторското право и сродните му права, наричан по-нататък „Закон за авторското право“ или „UrhG“)

Кратко представяне на фактите и производството

- 1 През 1977 г. музикалната група „Kraftwerk“, чиито членове са ищец 1 и праводателят на ищец 2, публикува звукозапис, който включва музикалното произведение „Metall auf Metall“. Ответници 2 и 3 са композитори на музикалното заглавие „Nur mir“, възпроизведено от ответник 1 в издадените през 1997 г. звукозаписи.
- 2 Ищите твърдят, че ответниците са копирали в електронен вид („семплирали“) ритмичен фрагмент на музикалното заглавие „Metall auf Metall“ с продължителност от около две секунди и са го включили чрез последователни повторения в музикалното заглавие „Nur mir“, въпреки че са имали възможност сами да изсвирят заимствания ритмичен фрагмент. С това ответниците нарушили сродно на авторското право, на което са притежатели ищите, в качеството им на продуцент на звукозаписи. Ищите искат по-специално ответниците да преустановят нарушението, да предоставят информация и да предадат звукозаписите с цел да бъдат унищожени.

- 3 Landgericht (Областен съд, Германия) уважава иска. Въззивната жалба на ответниците срещу това решение е отхвърлена. По ревизионната жалба на ответниците делото е върнато на въззивния съд. След като втората въззивна жалба отново е отхвърлена и ревизионната жалба срещу това решение е отхвърлена, Bundesverfassungsgericht (Федерален конституционен съд, Германия) отменя решенията по ревизионните жалби и решението по втората въззивната жалба и връща делото на запитващата юрисдикция. В третото ревизионно производство последната отправя до Съда преюдициални въпроси, на които той дава отговор (решение от 29 юли 2019 г., C-476/17). С решението си по третата ревизионна жалба на ответника запитващата юрисдикция отменя решението на въззивния съд и му връща делото за ново разглеждане и произнасяне.
- 4 Въззивният съд изменя решението на Landgericht, като осъжда ответниците да предоставят информация относно броя на звукозаписите на музикалното произведение „Nur mir“, създадени и/или издадени в периода между 22 декември 2002 г. и 7 юни 2021 г., както и да предадат копията на тези звукозаписи с цел унищожаване и ги задължава да заплатят обезщетение за вреди; в останалата си част искът е отхвърлен. С ревизионната си жалба пред запитващата юрисдикция ищците поддържат исканията си за периода след 7 юни 2021 г. Ответниците искат ревизионната жалба да бъде отхвърлена.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 5 Уважаването на ревизионната жалба зависи от тълкуването на член 5, параграф 3, буква к) от Директива 2001/29.
- 6 Въззивният съд отхвърля наличие на нарушение на правото за периода след влизането в сила на член 51а от UrhG на 7 юни 2021 г. Той приема, че искането за преустановяване на нарушението е неоснователно и че претенциите за информация, за предаване с цел унищожаване и за установяване на задължение за плащане на обезщетение за вреди след 7 юни 2021 г. (вече) не са налице, тъй като заимстването на ритмичния фрагмент от произведението „Metall auf Metall“ чрез семплиране представлява имитация по смисъла на член 51а, първо изречение от UrhG в редакцията, действаща, считано от този ден.
- 7 Ревизионната жалба ще бъде уважена, ако въззивният съд неправилно е приел, че заимстването на ритмичния фрагмент от произведението „Metall auf Metall“ чрез семплирането представлява разрешено съгласно член 51а, първо изречение от UrhG в редакцията, действаща, считано от 7 юни 2021 г., използване за целите на имитацията, поради което не е налице нарушение на сродни на авторските права, предявени от ищците в качеството им на продуценти на звукозаписи или артисти изпълнители, както и на авторското право на ищец 1.

- 8 Запитващата юрисдикция счита, че въззивният съд не е допуснал грешка при прилагането на правото, като е установил, че е налице нарушаване на правата на ищите в качеството им на продуценти на звукозаписи и артисти изпълнители и че заимстваният ритмичен фрагмент представлява музикално произведение, закриляно от авторското право.
- 9 Съгласно член 51а, първо изречение от UrhG е забранено възпроизвеждането, разпространението и публичното разгласяване на публикувано произведение с цел карикатура, пародия и имитация. Тази разпоредба е приложима по аналогия по отношение на сродните на авторските права на артистите изпълнители и на продуцентите на звукозаписи.
- 10 Член 51а от UrhG има за цел да транспонира член 5, параграф 3, буква к) и параграф 4 от Директива 2001/29 и поради това следва да се тълкува в съответствие с директивата.
- 11 Поради обстоятелството, че оспорваното заимстване на ритмичния фрагмент не изпълнява условията за карикатура или пародия на музикалното произведение „Metall auf Metall“, решаващо значение в спорния случай има обстоятелството дали оспорваното заимстване е с цел имитация по смисъла на член 51а от UrhG във връзка с член 5, параграф 3, буква к) от Директива 2001/29.
- 12 По първия преюдициален въпрос: следва да се изясни дали ограничителната разпоредба относно използването за целите на имитацията по смисъла на член 5, параграф 3, буква к) от Директива 2001/29 представлява субсидиарна разпоредба, която се прилага при всички обстоятелства и най-малкото по отношение на творческа интерпретация на съществуващо произведение или друг обект, включително по отношение на семплиране и дали по отношение на понятието за имитация се прилагат ограничителни критерии като изискването за хумор, подражание или отдаване на почит.
- 13 Въззивният съд не е направил констатации по отношение на смисъла на понятието „имитация“ съгласно обичайното му значение в говоримия език в държавите членки на Европейския съюз. Обхватът на обичайното значение на понятието „имитация“ в говоримия език в голяма част от държавите членки би могъл да варира от имитация на стила до комбиниране на аранжimenti или нови композиции от вече съществуващ продукт с друг произход. В това отношение общото за всички значения, колкото и да се различават те в детайли, е връзката с нещо, което вече съществува.
- 14 Обстоятелството, че имитацията е уредена в една ограничителна разпоредба заедно с пародията и карикатурата, би могло да означава, че основните характеристики на имитацията, пародията и карикатурата съвпадат. Съгласно практиката на Съда (решение от 3 септември 2014 г., Deckmyn и Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, т. 20) основните характеристики

на пародията състоят в това, че, от една страна, тя напомня за съществуващо произведение, като същевременно съществено се различава от него, и от друга страна, е проява на хумор или осмиване. Пародията обаче не предполага тя да притежава собствени оригинални характеристики.

- 15 Следователно основна характеристика и на имитацията при всички положения би могла да се състои в това, че тя напомня за съществуващо произведение, като същевременно се различава от него. От друга страна, изглежда съмнително дали освен това основна характеристика на имитацията, също както пародията и карикатурата, е тя да е проява на хумор или осмиване или дали имитацията на стил на закрилян от авторско право обект или референцията под формата на отдаване на почит е основна характеристика. Макар член 5, параграф 3, буква к) от Директива 2001/29, доколкото съдържа изключение от предвидените в членове 2 и 3 от директивата права, да трябва да се тълкува ограничително, тълкуването трябва да позволява да се запази полезното действие на така установеното изключение и да се зачете неговата цел.
- 16 Целта на изключението за „имитация“ би могло да се разбира в смисъл, че тази ограничителна разпоредба представлява субсидиарна разпоредба, която се прилага при всички обстоятелства и най-малкото по отношение на творческа интерпретация на съществуващо произведение или друг обект, включително по отношение на семплиране, която не изисква други ограничителни критерии. Във връзка с това Съдът се препраща към общите цели на Директива 2001/29, сред които е посочена целта за хармонизация, която ще допринесе за прилагането на четирите свободи на вътрешния пазар, както и на поддържането на справедлив баланс по-специално между правата и интересите на авторите, от една страна, и правата и интересите на ползвателите на закриляни обекти, от друга (вж. решение от 3 септември 2014 г., Deckmyn и Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, т. 25 и 26).
- 17 Следователно изключението за „имитация“ може да се приложи в случай на творческа интерпретация на използваното произведение. Ограничението на имитацията би могло да се разбира като общо ограничение по отношение на свободата на изкуствата.
- 18 Правата на авторите, продуцентите на звукозаписи и артистите изпълнители съгласно членове 2 и 3 от Директива 2001/29 се ползват от защитата на интелектуалната собственост съгласно член 17, параграф 2 от Хартата на основните права на ЕС. За сметка на това, използването на произведения или други закриляни обекти за целите на карикатури, пародии или имитации може да попада в обхвата на защита на свободата на изразяване или на свободата на изкуствата. Така, разглежданата в случая техника на „изготвяне на извадка“ („sampling“ или „семплиране“), при която ползвателят взема извадка от звукозапис и я използва при създаването на ново произведение, представлява форма на художествена изява, която попада в свободата на изкуствата, защитена от член 13 от Хартата на основните права на ЕС.

- 19 При въвеждането на новото ограничение по член 51a от UrhG германският законодател се стреми към широко понятие за имитация, което, при условие че е постигнат справедлив баланс между правата и интересите на авторите и ползвателите, има за цел да включи по-специално практики като семплирането, тъй като културни техники, характеризиращи се с цитиране, имитиране и заимстване, са съществен елемент на интертекстуалността, на съвременното културно творчество и на комуникацията в „социалните мрежи“.
- 20 По втория преюдициален въпрос: освен това следва да се изясни кога използването по смисъла на член 5, параграф 3, буква к) от Директива 2001/29 е „за целите“ на имитация. Запитващата юрисдикция счита, че в това отношение е достатъчна констатацията, че използването като имитация е видно за този, който познава съответния закрилян от авторско право обект и притежава необходимото за възприемането на имитацията интелектуално разбиране.
- 21 Преюдициалните въпроси са релевантни за разрешаването на спора. Първият преюдициален въпрос е релевантен за разрешаването на спора с оглед на констатациите на въззивния съд, че макар музикалното произведение „Nur mir“ да напомня заимствания ритмичен фрагмент от „Metall auf Metall“, същевременно съществено първото музикално произведение се различава от второто, като при това нито имитира стила на заимствания ритмичен фрагмент от „Metall auf Metall“, нито е проява на хумор или осмиване. Вторият преюдициален въпрос е от значение за разрешаването на спора с оглед на обстоятелството, че въззивният съд не е констатирал умисъл на ответниците, тъй като е приел, че не е необходимо да се констатира намерението на изпълнителя за имитация или отдаване на почит.
- 22 Целта за справедлив баланс между правата и интересите е взета предвид в член 5, параграф 5 от Директива 2001/29. Следователно предвидените в член 5 от директивата изключения и ограничения се прилагат само в някои специални случаи, които не засягат нормалното използване на произведението или друг закрилян обект, и не засягат неоправдано законните интереси на притежателя на права („проверка на три етапа“). Съгласно констатациите на въззивния съд в разглеждания случай тези условия са изпълнени.